

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Всеукраїнської молодіжної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 30 листопада 2022 року)

Полтава
2022

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ» (ПУЕТ)**

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Всеукраїнської молодіжної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 30 листопада 2022 року)

**Полтава
ПУЕТ
2022**

УДК 001:378-053.6(082)
НЗ4

Друкується відповідно до Наказів по університету № 172-Н від 05 вересня 2022 р. та № 238-Н від 30 листопада 2022 року.

Організаційний комітет конференції

Н. С. Педченко, голова організаційного комітету, д. е. н., професор, перший проректор ПУЕТ;
С. В. Гаркуша, д. т. н., професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти ПУЕТ;
А. С. Ткаченко, к. т. н., доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;
В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ;
Т. П. Гудзь, д. е. н., професор, завідувач відділу аспірантури та докторантури ПУЕТ;
Н. І. Манжура, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.

Редакційна колегія

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д. і. н., професор, ректор ПУЕТ.
Заступник головного редактора – **Н. С. Педченко**, д. е. н., професор, перший проректор ПУЕТ.
Відповідальний секретар – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.

Відповідальні редактори

С. В. Гаркуша, д. т. н., професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти ПУЕТ;
А. С. Ткаченко, к. т. н., доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;
В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ;
Т. П. Гудзь, д. е. н., професор, завідувач відділу аспірантури та докторантури ПУЕТ;
Л. М. Діденко, в. о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ.

Наука і молодь у XXI сторіччі: збірник тез доповідей
НЗ4 **Всеукраїнської молодіжної науково-практичної інтернет-конференції** (м. Полтава, 30 листопада 2022 року). – Полтава: ПУЕТ, 2022. – 167 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр. мовою.

ISBN 978-966-184-437-6

У збірнику представлено тези учасників Всеукраїнської молодіжної науково-практичної інтернет-конференції «Наука і молодь в XXI сторіччі» за тематичними напрямками: «Біотехнології та біоінженерія», «Економіка», «Маркетинг», «Інформатика та комп'ютерні науки», «Менеджмент і адміністрування», «Міжнародні економічні відносини», «Облік і аудит», «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Публічні закупівлі», «Право», «Публічне управління та адміністрування», «Товарознавство», «Туризм», «Філологія», «Фінанси, банківська справа та страхування», «Харчові технології та інженерія», «Готельно-ресторанна та курортна справа».

УДК 001:378-053.6(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.
Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.*

ISBN 978-966-184-437-6

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2022

Таким чином, на планування прибутку підприємства значний вплив здійснює наявний високий рівень витрат на одиницю виробленої продукції, робіт, високий рівень адміністративних, інших операційних та фінансових витрат, при можливості їх оптимізації та зниження створиться можливість прибуткової діяльності підприємства в майбутньому, що є позитивним.

Список використаних джерел

1. Подольська О. В. Фінансовий аналіз : [навч. посіб.] / О. В. Подольська, О. В. Яріш. – Київ : Центр навч. л-ри, 2007. – 488 с.
2. Фінансовий аналіз : [навч. посіб.] / [Білик М. Д., Павловська О. В., Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю.]. – Київ : КНЕУ, 2007. – 592 с.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

***В. І. Макаренко**, спеціальність Фінанси, банківська справа та страхування, група ФКм-21;*

***А. М. Соколова**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи*

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Ринок страхування життя як одна з основних підгалузей ринку особистого страхування та відокремлена галузь страхування може підвищити ефективність функціонування фінансового сектору національної економіки та пришвидшити її розвиток. На світовому страховому ринку компанії зі страхування життя (life) відіграють значну роль у діяльності як страхового, так і фінансового ринку, а також сприяють підвищенню економічного зростання та інвестиційного клімату країни.

Світовий страховий ринок має нерівномірний розвиток, що спричинено економічним розвитком країн. Розглядаючи світовий страховий ринок з огляду на його поділ за спеціалізацією страховика: на life та non-life за ТОП-10 країн – лідерів страхового світового ринку і включаючи Україну, то вітчизняний ринок страхування життя є нерозвиненим взагалі (табл. 1).

На світовому ринку страхових послуг, у ТОП-10 країн за обсягами страхових премій за спеціалізацією страховика, окрім США, Німеччини і Канади, обсяг страхових премій «Life», перевищує обсяг «Nonlife». Варто звернути увагу на частку «Life» страхових премій у світовому страховому ринку, показник підтверджує низький відсоток розвитку даного виду страхування в Україні – 0,01 % порівняно з 22,6 % у 2020 р. у США.

Таблиця 1 – ТОП-10 країн за обсягами страхових премій за спеціалізацією страховика і України, 2019–2020 рр., млн дол. США, складено автором за [1]

Країни	«Life» обсяг страхових премій		«Nonlife» обсяг страхових премій)		Частка «Life» страхових премій у світовому страховому ринку, %	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
США	628,5	632,9	1,831,6	1,897,9	39,1	22,62
Китай	329,4	347,5	287,9	308,3	9,81	12,42
Японія	341,3	294,5	118,0	120,3	7,3	10,53
Великобританія	264,2	238,9	102,0	99,4	5,82	8,54
Франція	167,6	136,6	94,7	94,7	4,17	4,88
Німеччина	101,6	106,6	142,3	151,9	3,88	3,81
Півд. Корея	94,5	106,1	80,0	87,6	2,77	3,79
Італія	124,1	118,6	43,7	43,4	2,67	4,24
Канада	53,3	58,2	79,8	85,2	2,12	2,08
Тайвань	97,4	91,2	20,4	22,6	1,87	3,26
України	0,8	0,2	1,9	2,0	0,01	0,01

Станом на 31.12.2021 р. у Державному реєстрі фінансових установ України зареєстровано 155 страхові компанії (табл. 2). У 2016 році загальна кількість страхових компаній становила 310, у тому числі страхові компанії (далі – СК) «life» – 39 компаній, СК «non-life» – 271 компанія. У 2020 році загальна кількість страхових компаній становила 210, у тому числі СК «life» – 20 компаній, СК «non-life» – 190 компаній. У 2021 році загальна кількість страхових компаній становила 155, у тому числі СК «life» – 13 компанії, СК «non-life» – 142 компанії.

Таблиця 2 – Динаміка кількості страхових компаній України за 2016–2021 рр., од., складено автором на основі джерела [2; 3]

Фінансові установи	Роки						Динаміка 2021 р. від 2016 р., %	Відхилення 2021 р. від 2016 р., (±)
	2016	2017	2018	2019	2020	2021		
Страхові компанії	310	294	218	233	210	155	50,0	–155
в т. ч. non-life	271	261	251	210	190	142	52,4	–129
life	39	33	30	23	20	13	33,3	–26

За 2021 рік порівняно з 2016 роком, кількість компаній зменшилася на 155, а в порівнянні з 2019 роком, скоротилася на 55 СК. За період 2021 року частка СК «life» складала 8,4 %, в 2019 році – 9,5 %, в 2016 році – 12,6 %. За період 2021 року частка СК «non-life» складала 91,6 %, в 2020 році – 90,5 %, в 2016 році – 87,4 %. Кількість страхових компаній за період 2016–2021 років скоротилася внаслідок анулювання Національним банком України ліцензій страховиків, через відсутність страхових зобов'язань і діючих договорів страхування.

Основними проблемами розвитку особистого страхування життя в Україні є: неефективне податкове стимулювання фізичних і юридичних осіб, що використовують даний вид страхування; низька купівельна спроможність населення; недостатній рівень страхової культури; на ринку переважно функціонують великі іноземні компанії, доходи яких виводяться з української економіки за межі держави, мала частка компаній, які використовують інструменти цифровізації: страхування від кіберризиків; блокчейн у страховому бізнесі; розробка ІТ-рішень на ринку страхових послуг – Insuretech; робо-едвайзер; P2P-страхування і мікрострахування тощо.

Перспективами розвитку ринку страхування життя України є: підвищення страхової грамотності та культури страхування серед громадян; розширення переліку професій, що підлягають

обов'язковому страхуванню життя; запровадження обов'язкове страхування життя військовослужбовців, медиків, волонтерів та учасників антитерористичної операції та військових дій; збільшення видів страхових випадків; застосування переваг цифровізації, зокрема можливість укладання угод через Інтернет тощо.

Список використаних джерел

1. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг // Інформація про стан і розвиток страхового ринку України. URL: <https://www.nfp.gov.ua/ua/Informatsiia-pro-stan-i-rozvytok-strakhovoho-rynku-Ukrainy.html>.
2. Національний банк України: офіційне інтернет-представництво [Електронний ресурс]. URL: <https://www.bank.gov.ua/>
3. World Insurance: the recovery gains pace (2021). Sigma, 3. Retrieved from: <https://www.swissre.com/institute/research/sigma-research/sigma-2021-03.html>.

КІБЕРСТРАХУВАННЯ: ПЕРСПЕКТИВНА МОЖЛИВІСТЬ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

К. С. Муренко, спеціальність Фінанси, банківська справа та страхування, група ФКм-21 (С-м);

А. М. Соколова, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

У житті розвиненого суспільства страховий ринок відіграє значну роль, оскільки його основною метою є забезпечити людину від непередбачуваних подій – ризиків. Звичайно, страховий ринок не забезпечує абсолютну ануляцію ризикових подій, проте він надає захист та сприяє пом'якшенню та зменшенню негативної сили впливу від них на індивіда.

Враховуючи фактори еволюції людства, класифікацію страхування за історичною ознакою, яка пов'язана з виділенням етапів розвитку і появою тих чи інших видів страхування, на нашу думку, її доцільно доповнити новим етапом розвитку і виникненням нового пункту даної класифікаційної ознаки – це страхування від кіберризиків (рис. 1).